

Sandvikens Kommun

Kvalitetsredovisning 2016
Sandvikens kommunala förskolor och skolor

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Systematiskt kvalitetsarbete	4
Sammanfattning av balanserad styrning	5
Kunskapsnämndens mål under perspektivet MEDBORGARE	5
Kunskapsnämndens mål under perspektivet MEDARBETARE	5
Kunskapsnämndens mål under perspektivet HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING	5
Kunskapsnämndens mål under perspektivet EKONOMI	5
Verksamheterna inom Kunskapsnämndens mål under perspektivet OMVÄRLD.....	6
Utvecklingsprogram 2016-2020.....	7
Framgångsfaktorer	7
Förskolan	8
Förskolans utvecklingsområden.....	8
Information till vårdnadshavare	8
Professionellt bemötande	8
Kunskapsdelning mellan personal.....	8
"Undervisa barn i förskolan"	8
Förskolan: Normer och värden	9
Förskola och hem	10
Förskolan: Utveckling och lärande	11
Förskolan: Barns inflytande.....	12
Grundskolan	13
Grundskolans utvecklingsområden.....	14
Elevinflytande.....	14
IT i skolan.....	14
Främja närvaron	14
Stärka varumärket	14
Organisera rastaktiviteter	14
Grundskola: Kunskaper och betyg	15
Grundskola: Normer och värden.....	16
Grundskola: Ansvar och inflytande	17
Grundskola: Fritids och förskoleklass.....	18
Skolinspektionens tillsyn	18
Gymnasieskolan	19
Gymnasieskolan: Betyg och resultat	20
Gymnasieskolan: Normer och värden.....	21

Gymnasieskolan: Ansvar och inflytande	22
Elevhälsa och stöd från förskola till gymnasieskola	23
Nyckeltal.....	23
Det gemensamma arbetet	23

Inledning

Årets kvalitetsredovisning sammanställs från flera olika källor, som brukarenkäter, betygsstatistik, nationella prov samt enheternas egna kvalitetsredovisningar.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet är ständigt pågående på samtliga enheter. Att analysera resultaten från verksamheten på enhetsnivå kvarstår som prioriterat område. Analysseminarier har genomförts inom alla skolformer. Utifrån en teoretisk genomgång har resultat från den egna enheten analyserats i dialog mellan chefer och medarbetare.

För att stärka ett långsiktigt hållbart systematiskt kvalitetsarbete har förvaltningen påbörjat implementering av ett digitalt stödsystem.

Alla enheter har egen plan för det systematiska kvalitetsarbetet, ofta med direkt koppling till sitt årshjul. Utvecklingsprogrammet som beslutats av kunskapsnämnden kommer att fortsätta präglade förbättringsarbetet.

Sammanfattning av balanserad styrning

De pedagogiska verksamheterna styrs av både nationella och kommunala mål. Varje enhetschef följer upp och utvärderar sin verksamhet, analyserar resultat och formulerar utvecklingsåtgärder. Skolchefen sammanfattar förvaltningens arbete kopplat till de fem perspektiven i Balanserad styrning. Innehållet bygger på verksamheternas redovisningar.

Kunskapsnämndens mål under perspektivet MEDBORGARE

Förskola/skola/fritidshem utformas och anpassas så att alla barn/elever utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Barns och elevers inflytande över arbetsformer och innehåll ökar.

Alla barn och elever har likvärdiga möjligheter att pröva och utveckla förmågor, kunskaper och intressen utan att begränsas av diskriminerande strukturer.

Det medvetna och långsiktiga arbetet på enheterna kring ökad måluppfyllelse, inflytande över arbetsformer och innehåll och likvärdiga möjligheter att utvecklas ger generella öknings- eller bibehållna värden. Även om meritvärden och behörighet till gymnasiet stiger finns några ämnen och områden som utmärker sig och som fortsättningsvis kräver ökad uppmärksamhet: Svenska som andraspråk samt sambandet mellan ökad måluppfyllelse och ökat elevinflytande.

Kunskapsnämndens mål under perspektivet MEDARBETARE

Medarbetarna upplever att närmaste chef är bra på att organisera och utveckla verksamheten

Medarbetarna har en stimulerande och hälsosam arbetssituation

Medarbetarna upplever att de har inflytande över sin arbetssituation

Vi har stora problem att rekrytera behörig personal på alla nivåer samtidigt som den totala volymen av barn och elever i skolformerna ökar. Detta bidrar till en arbetssituation som är ansträngd. Vi behöver identifiera fler framgångsfaktorer samt fortsätta att öka förutsättningarna för att kunna skapa förutsättningar för kompetensutveckling.

Kunskapsnämndens mål under perspektivet HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING

Alla barn och elever får kunskap och stöd för en hälsosam och aktiv livsstil

Alla elever i behov av studiehandledning på modersmålet får det

Inom ramen för skolformernas verksamhet har enheterna genomfört aktiviteter och projekt som bidragit till att bibehålla samt öka resultaten i brukarenkäterna. Detta är ett arbete som pågår och det finns mycket goda lokala exempel på hur detta arbete bedrivs. Den stora volymökningen av barn och elever med behov studiehandledning har lett till ökade behov inom flera språk och utökningar behövs för att kunna möta enheternas behov.

Kunskapsnämndens mål under perspektivet EKONOMI

Verksamheterna anpassas till givna ekonomiska ramar.

Fungerande resursfördelningsmodell har utarbetats under perioden.

En buffert avsätts inom budgetram för oförutsedda händelser.

Kunskapsförvaltningen har redovisat en budget i balans samt implementerat en resursfördelningsmodell. Den stora volymökningen av barn och elever under 2016 ger lokal-, personal- och infrastrukturkostnader och konsekvenser.

Verksamheterna inom Kunskapsnämndens mål under perspektivet OMVÄRLD

Kunskapsförvaltningens ansvarsområde präglas av respekt för alla människors lika värde.

Samtliga elever i grundskolan har tillgång till studie- och yrkesvägledning.

Medarbetare och chefer har kompetens och beredskap att möta de utmaningar och möjligheter som digitaliseringen innebär för kunskaps- och demokratiuppdraget

Resultaten i brukarenkäten visar att målen kring respekt och lika värde är uppfyllda. Samtliga elever har ännu inte tillgång till studie- och yrkesvägledare. Arbetet med konceptet Nätsmarta går vidare och breddas kontinuerligt.

Utvecklingsprogram 2016-2020

Under 2015 har ett långsiktigt utvecklingsprogram för förskola/skola utarbetats och beslutats i kunskapsnämnden. Det har grundlagts i olika processer där alla som arbetar med och har ansvar för skolans utveckling mot bättre måluppfyllelse har uppmanats tänka igenom sin roll och sitt ansvar. Alla berörda har också haft möjlighet att komma till tals. Under dialogdagar har chefer och politiker fördjupat frågeställningarna och fokuserat på bland annat måluppfyllelse, rekrytering, integration och utmaningarna knutna till den stora och snabba volymökningen av elever.

Syftet har sammanfattats i tre punkter:

Att alla elever är godkända och uppnår höga resultat.

Att barn, elever, föräldrar, personal och förtroendevalda är positiva till förskolan/skolan.

Att stärka varumärket

Framgångsfaktorer

Höga förväntningar, oavsett utgångsläge, är en nyckelfaktor för att utveckla skolan och förbättra resultaten. Det är mycket betydelsefullt att chefer och pedagogisk personal inom förskola/skola tror på att deras insatser har betydelse för barns/elevs lärande och utveckling.

Ledarskapet i såväl barn- som elevgrupp är en förutsättning för ett gott lärandeklimat. En annan nyckelfaktor är kontinuerlig återkoppling, inte bara återkoppling från lärare till barn/elev utan även omvänt. I denna dialog ingår också lärarens formativa bedömning för att leda varje elevs lärande. Vårdnadshavarnas delaktighet garanteras av all pedagogisk personal via tät kommunikation genom tydlig information och regelbunden strukturerad dialog.

Höga förväntningar

Tro på att kunna göra skillnad

Stärkt ledarskap i pedagogisk verksamhet

Ömsesidig återkoppling

Bedömning för lärande

Delaktiga vårdnadshavare

Under 2016 har programmet fokuserat på pedagogiskt ledarskap, formativa metoder och inkludering av vårdnadshavare.

I led med intentionerna i Utvecklingsprogrammet genomförs bland annat pedagogiska caféer, IT-utbildningar, översyn av våra digitala stödsystem, arbete kring en gemensam digital Akademi och översyn av förstelärartjänster på förvaltningsnivå. Även Kunskapsförvaltningens processer kartläggs för att kunna säkerställa kvalitén i det arbete som bedrivs för att stötta verksamheterna. Förvaltningens verksamhetsplaner för kommande år konkretiserar innehållet i utvecklingsprogrammet.

Förskolan

Kommunens förskoleverksamhet består av cirka 100 förskoleavdelningar. En förskola erbjuder utöver förskoleverksamhet även pedagogisk omsorg för både förskolebarn och barn i skolåldern upp till 12 år vardagar efter 18.30 samt helger. Det finns också en förskola med en särskild avdelning för barn med funktionsnedsättning. Dessutom finns två familjecentraler med öppna förskolor. Förskolornas undervisning utgår från värdegrunden och från barnens intressen och förmågor. Den kompetensutveckling som genomförs är främst inriktad på läroplanens prioriterade områden, nämligen språkutveckling, matematik, naturvetenskap, teknik och interkulturellt arbete.

Förskolans utvecklingsområden

Information till vårdnadshavare

Under läsåret har förskolorna arbetat på ett flertal olika sätt för att förbättra informationen till vårdnadshavare. Förskolorna har exempelvis använt sig av i meddelanden i kommunen lärplattform. Alla avdelningar använder ett vårdnadshavarrum i edWise. Flera enheter har också utvecklat formerna för föräldramöten och öppna hus. Information till vårdnadshavarna sker naturligtvis också muntligen vid hämtning och lämning. Över 83% av vårdnadshavarna instämmer helt eller till stor del att de får tillräcklig information om förskolans verksamhet

Professionellt bemötande

Ett återkommande tema under de pedagogiska dialogerna har varit att definiera personalens roll i deras profession och att på enhetsnivå definiera hur barn och vårdnadshavare bemöts utifrån deras behov och förväntningar. Arbetet fortsätter under året. Drygt 92% av vårdnadshavarna inställer helt eller till stor del att de känner förtroende för personalen.

Kunskapsdelning mellan personal

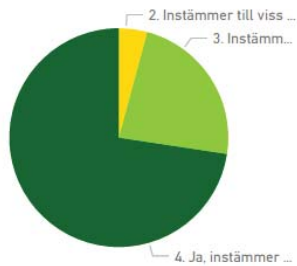
En stor del av förskolans personal har under året deltagit i någon form av kompetensutveckling. Denna har utförts genom nätverksträffar, kunskapsöverföringar mellan enheter, pedagogiska caféer kring iPads, tecken som stöd (AKK), NTA-utbildningar (naturvetenskap och teknik), flerspråkighet och systematiskt kvalitetsarbete.

"Undervisa barn i förskolan"

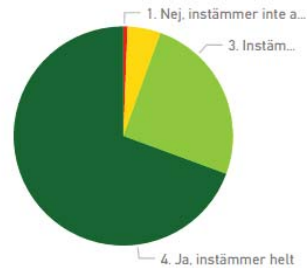
Samtlig personal har läst och samtalat kring boken "Att undervisa barn i förskolan" så har ett flertal förskolor utvecklat sin verksamhet. Fortbildningen har genomförts i form av kollegialt lärande mellan olika enheter. Arbetet med boken har lett till att verksamheterna fokuserat på förskolans uppdrag att undervisa.

Förskolan: Normer och värden

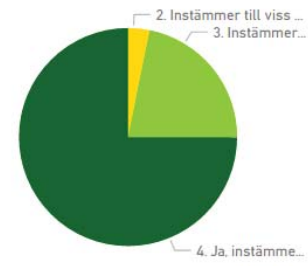
Mitt barn trivs i förskolan

Mitt barn är tryggt i förskolan

Mitt barn har roligt i förskolan

Figur 1 Brukarenkät förskola 2016

Förskolorna har under året, på ett strukturerat sätt, arbetat med gott bemötande, trygghet och tillit. Vuxna ger också tydligare återkoppling på barns beteenden, exempelvis genom att bekräfta positivt beteende eller påtala när barnen agerar på ett sätt som gör att andra barn kan bli sårade. Specialpedagogers kompetens har bidragit i arbetet och förskolepersonalen strävar efter nära samverkan med föräldrar. Anpassningar av den fysiska miljön görs också för att öka tryggheten och det går att genom små förändringar i arbetssätt minska risken för konflikter, t ex undvika trängsel, onödiga väntetider och irritation.

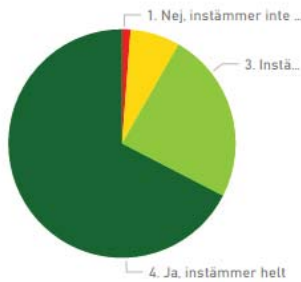
Förskolepersonalen använder i stor utsträckning vardagshändelser för att problematisera och sätta ord och begrepp på hur människor skall vara mot varandra och att olikheter är något positivt. Att vuxna är aktiva i lekar och är med och styr lekval och innehåll är viktigt så att inte kränkningar sker och alla barn inkluderas. Arbeta med språkutveckling och olika teman, där många olika kunskaper och färdigheter ingår, har stor betydelse för värdegrundsarbetet. Barns delaktighet i att skapa gemensamma trivseregler är ett annat sätt att stärka känslan av gemensamt ansvar för bra samvaro i förskolan.

Tecken på framgång som redovisas är att barnen hjälper och tröstar varandra och vågar fråga. De är intresserade av hur andra har det och bjuder in i leken. Även andra sociala färdigheter som förmågan att lösa konflikter utvecklas. Varje enhet arbetar aktivt med identifierade utvecklingsområden i likabehandlingsplanen

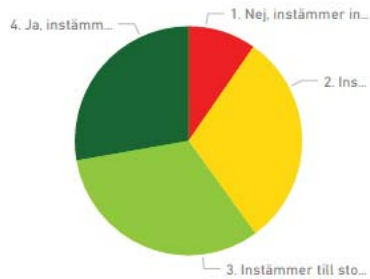
Enligt brukarenkäter uttrycker vårdnadshavare till stor del eller helt och hållet eller till stor del att barnen trivs (95%), är trygga (85%) och har roligt (97%) i förskolorna.

Förskola och hem

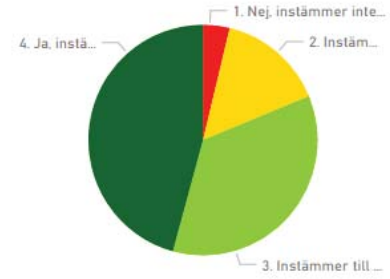
Jag har förtroende för personalen

Jag har möjlighet att påverka verksamheten

Jag får tillräcklig information om verksamheten

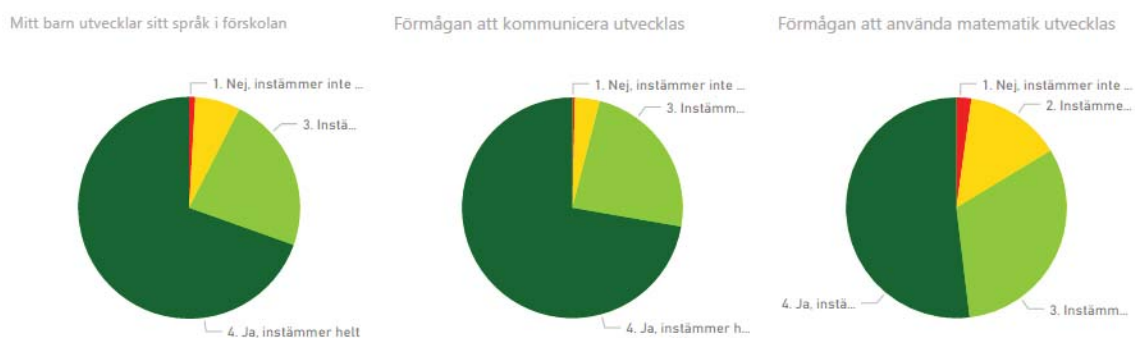
Figur 2 Brukarenkät förskola 2016

Samtliga förskolor har arbetat fram system för hur vårdnadshavare ska kunna ta del av aktuell information. Andra aktuella sätt att involvera föräldrar är samrådsgrupper, samt "föräldrarum" för information och kommunikation inom edWise som nu är spritt till alla förskolor.

För att öka deltagandet på föräldramöten har flera förskolor prövat att visa sin verksamhet i form av stationer med möjlighet att prova på aktiviteter. Detta har varit uppskattat av vårdnadshavare. Förslagslådor finns ofta i förskolans hall och man hänvisar också till kommunens synpunktshantering. Likabehandlingsplan och arbetsplan presenteras på föräldramöten och under utvecklingssamtal samt finns på förskolornas hemsidor.

Enligt brukarenkäterna instämmer vårdnadshavarna helt eller till stor del i påståendet att de känner förtroende för personalen. De instämmer i lägre grad i påståendet att de har möjlighet att påverka förskolans verksamhet. Detta trots förskolans försök att förnya formerna för påverkansmöjligheter.

Förskolan: Utveckling och lärande

Figur 3 Brukarenkät förskola 2016

Leken är en central del i lärandet på förskolorna. Pedagogerna tar en aktiv roll i leken så att den blir en naturlig del av lärandet. Leken används även i stor utsträckning för att förmedla regler och förhållningssätt till barnen. I leken tillvaratas även möjligheten att knyta an till barnens egna erfarenheter, vilket är en viktig utgångspunkt för utvecklingen.

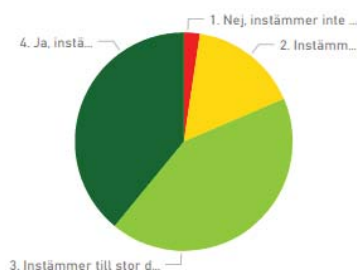
Språket är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. I förskolan läggs stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling. Språket växer genom lek, samspel och samtal, när vi läser böcker och pratar om det vi ser och upplever. I förskolan läggs grunden för den kommande läs- och skrivinlärningen genom arbete med Språktåget, som bygger på Bornholmsmodellen. Det syftar till att stimulera barnens språkliga medvetenhet.

Matematik behöver prioriteras av förskolorna, arbetsätten är många och bygger på lek och vardagliga situationer. Det kan handla om att sortera, träna antalsuppfattningen och lära sig grundläggande begrepp. Dansmatte förekommer, som också utvecklar förståelsen för rum, form, läge och riktning och är ett exempel på hur estetiska lärprocesser kan bidra till lärande.

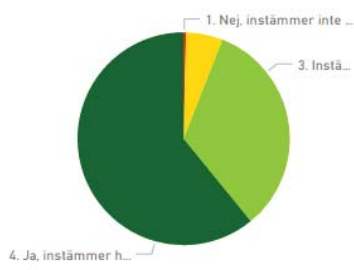
IT i form av lärplattor med pedagogiska applikationer är till stor nytta i verksamheten, inte minst för flerspråkiga barn. Lotus-modellen, som är ett verktyg för ett tematiskt arbetsätt för måluppfyllelse i förskolan, används ofta för att kartlägga barnens kunskapsmässiga nuläge och utifrån det planera undervisningen i enlighet med läroplanen.

Verksamheten bidrar till att...

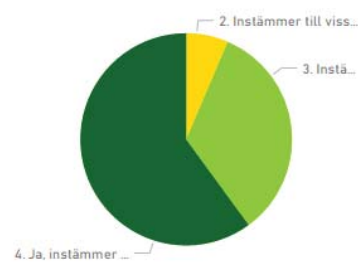
Verksamheten utformas i samråd med barnen.

mitt barn fungerar bra i grupp

mitt barn lär sig ta ansvar.

Figur 4 Brukarenkät förskola 2016

Barns intressen tas tillvara i verksamheten, vilket är helt i enlighet med läroplanens uppdrag, och kan resultera i en mångfald nya lärdomar. Barn kan ofta påverka sin vardag genom olika val av exempelvis lekar, sånger eller sagor. Äldre barn övar demokratiska arbetssätt i form av att rösta på olika alternativ, samtidigt som de tillsammans med vuxna fördjupar innehållet i själva demokratibegreppet.

Det förekommer också att förskolor har barnråd där gemensamma ärenden bearbetas och personalen ser till att flera kommer till tals. Vanliga frågor är inredning, material och lokaler - hur man kan påverka och ta gemensamt ansvar för detta. En tydlig effekt är att det är lättare att följa beslut man varit med om att fatta.

Vårdnadshavarna instämmer helt eller till stor del (81%) att verksamheten utformas i samråd med barnen, att verksamheten bidrar till att barnen fungerar bra i grupp (94%) och att verksamheten lär barn att ta ansvar(93%).

Grundskolan

Kommunens grundskoleverksamhet består av 17 enheter. Av de folkbokförda eleverna i kommunen studerar 90 % i kommunens grundskolor. Alla F-6 skolor organiserar också skolbarnsomsorg (fritidshem), där de flesta elever i åldern 6-9 år deltar. Fokus kommande år är att skapa en likvärdig skola med förbättrade kunskapsresultat, allt i enlighet med utvecklingsprogrammet. Ett ökande elevunderlag samt ökad segregering medför behov av lokalöversyn, både vad gäller skolorganisation och lokaltillgång. Redan idag har vi brist på vissa ämnesspecifika lokaler (idrott samt hem- och konsumentkunskap).

Under höst- sport- och påsklov erbjuds lovskola för elever i årskurs 6-9 som haft behov och totalt levererat 221 utbildningsdagar för dessa. De flesta av dessa har deltagit i undervisning i upp till tre ämnen och samma elever förekommer under flera lov. Över 1500 timmar läxhjälp med mål att öka måluppfyllelsen i samtliga ämnen och skapa en ökad likvärdighet för eleverna har organiserats på grundskolorna och varit tillgänglig för drygt 1800 elever. Lågstadiesatsningen har bidragit till att öka personaltätheten med sjutton personer i grundskolans lägre åldrar och därigenom skapat större möjligheter till likvärdig undervisning, ökad individualisering och ökad måluppfyllelse. Arbetet med karriärtjänsterna har under året inneburit ett stort arbete med lärarlönelyftet samt en påbörjad översyn av den första gruppen av förstelärare, deras uppdrag och förlängning av förordnande.

Grundskolans utvecklingsområden

Elevinflytande

Under de pedagogiska revisionerna återkommer ofta frågan om över vilka områden elevinflytande kan förekomma, vilka områden eleverna vill påverka och vilka metoder som kan användas med framgång. Att låta eleverna ha inflytande över gemensamma aktiviteter som tematiska arbeten, friluftsdagar och elevhälsofrämjande händelser samt över redovisningsformer ses som goda exempel. Diskussioner förs även på enheterna om hur eleverna uppmärksammas på när elevinflytande förekommer.

IT i skolan

Sandvikens kommuns satsning på digital teknik som stöd för lärande har även i år premierats med utmärkelsen Guldtrappan och vårt arbete går vidare. Fokus ska nu ligga på innehåll och användande snarare än teknik och hårdvara - och arbetet med det forskningsstödda konceptet Nätsmarta är en viktig del för att få till stånd kunskapsdelning mellan personal.

Det finns behov av att bredda teknikutbudet, särskilt med tanke på elever i behov av särskilt stöd och riktade insatser. Vi fortsätter arbetet mot lärplattform som syftar till att stötta den pedagogiska dokumentationen från förskola till och med gymnasium samt underlätta kommunikation med barn, elever och vårdnadshavare.

Fortbildning för personalen är i fortsatt fokus, med stora behov att identifiera och sprida metoder som uppmuntrar till formativa metoder, ökad kommunikation samt kollegialt delande.

Främja närvaron

Grundskolorna har stora problem med att samla tillförlitlig information om närvaro och frånvaro i grundskola och gymnasium vilket är ett prioriterat område under det kommande året. Åtgärder behöver organiseras systematiskt för att sprida goda strategier för hur skolorna kan öka närvaron i skolan samt identifiera barn och elever som riskerar att hamna i utanförskap.

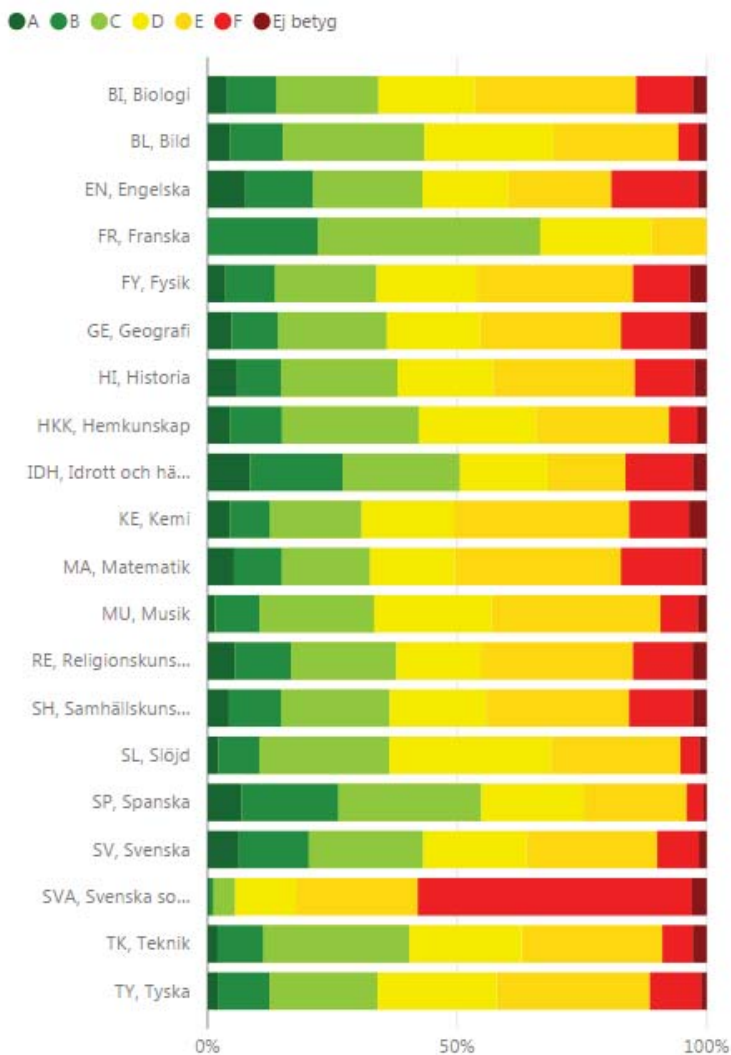
Stärka varumärket

Kommunen har på flera vis marknadsfört grundskolans verksamhet och har representerats på olika mässor, bland annat BETT, Framtidens Lärande och Skolforum Dalarna. Skolornas arbete har flera gånger uppmärksammats i media.

Organisera rastaktiviteter

På många skolor används så kallade rastvärdar eller rastaktivister med stor framgång vilket sannolikt bidrar till en ökad trygghet, ökad rörelse och till en ökad positiv inställning till skolan. Även här behöver förutsättningar skapas för att systematiskt sprida erfarenheterna mellan enheterna och personalen.

Betyg 6-9

Figur 8 Betyg satta årskurs 6-9 2016-06-10 samt 2016-12-15

varje år sommarskola för att möjliggöra för flera elever att bli behöriga till gymnasieskolan. Det förekommer också lovskolor på initiativ av enskilda 7-9-skolor.

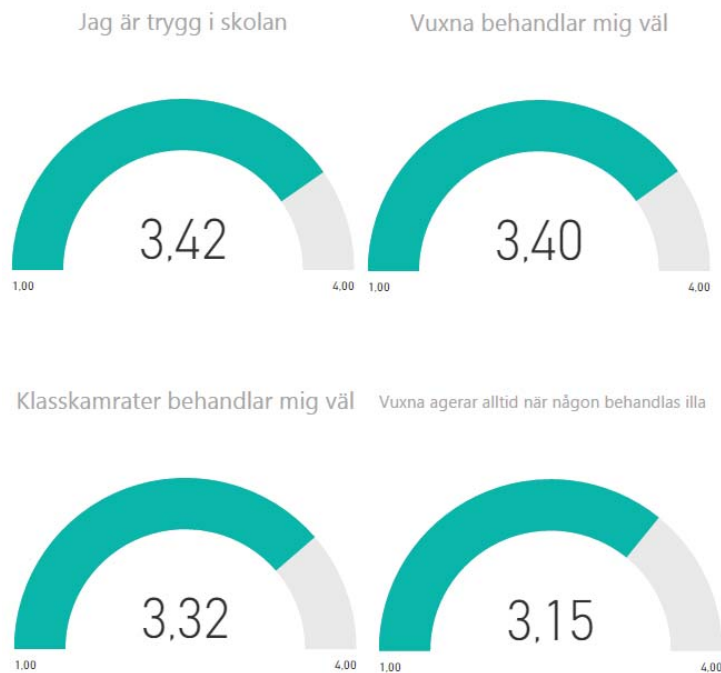
Svenska som andraspråk är det ämne där resultaten är lägst och fallande.

Skolorna arbetar på olika sätt med elevers inställning till skolan och för att motivera dem att inte nöja sig med lägre betygsnivåer. Det sker genom t ex tydliggörande av mål och kunskapskrav, studiemotiverande samtal, förväntansdokument, lärandepolicy samt tydlig, överenskommen lektionsstruktur.

Elever som har hög måluppfyllelse kan få riktad undervisning för att nå ännu längre. Fortbildning kring särbegåvade barn har inletts. Inom elevens val finns ibland möjlighet att slutföra arbetsuppgifter men även fördjupa sig. Genomgående beskriver skolorna att man organiserar kollegialt lärande inom bland annat arbetet med språkutveckling i alla ämnen eller digitala arbetsätt. Arbetet med IT i klassrummet uppges leda till snabbare respons och större valmöjligheter.

Elevhälsoteamen fortsätter arbeta konsultativt tillsammans med lärare och bidrar därigenom till det särskilda stödet. Arbetet har fortsatt att konkretiserats om vad som menas med extra anpassningar kontra åtgärder för särskilt stöd. Kunskapsförvaltningen erbjuder

Grundskola: Normer och värden

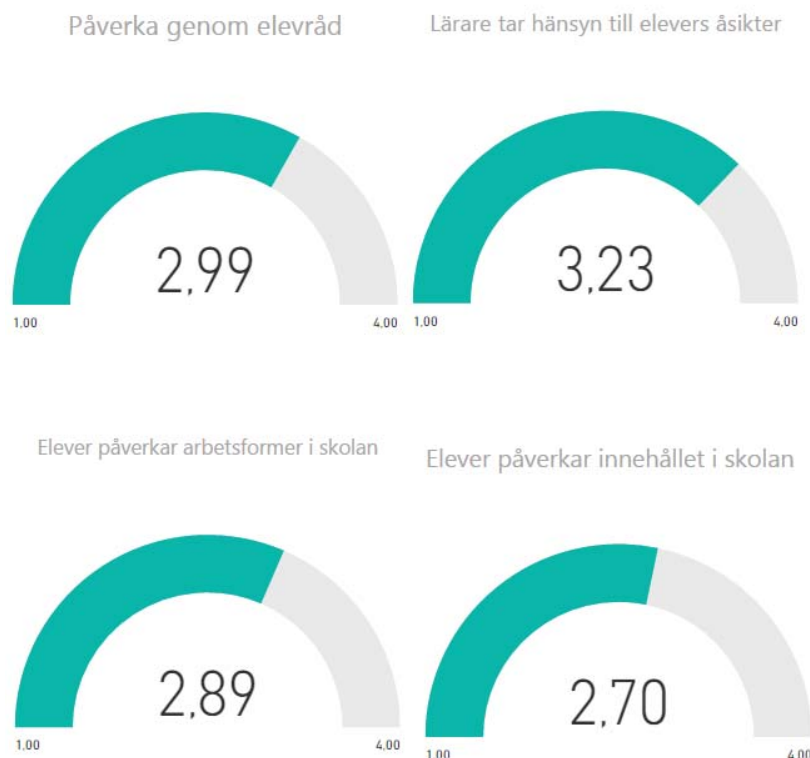

Figur 9 Brukarenkät grundskola 2016

Generellt ger grundskolans elever uttryck för att de känner sig trygga i skolan, men det finns givetvis anledning att ständigt arbeta för att ytterligare förbättra klimatet. Av skolornas redovisningar framgår att ett vanligt arbetssätt i förskoleklassen är att skapa regler och förhållningssätt i samverkan med barnen. Det är också tydligt att man ser till att det är hög grad av vuxennärvaro i situationer där risk för konflikter kan finnas. Det kan till exempel vara i matsalen eller i samband med idrott och kan handla om tydliga rutiner i form av fasta platser. Även fritidshemmen arbetar ofta i samrådsform och tar upp rättigheter och skyldigheter i samtalen. Samarbetsövningar förekommer, liksom vuxenledda aktiviteter för att förebygga utanförskap.

Arbetsätten som involverar eleverna är också framträdande i skolorna när det gäller t ex ordnings-/trivselregler, förväntningar och rättigheter/skyldigheter. Man strävar också efter att engagera vårdnadshavare, ett exempel på detta är att låta föräldrarna ta del av skolans ordningsregler. Organiserade aktiviteter sker på många grundskolor för att se till att alla inkluderas. Inom likabehandlingsarbetet sker trygghetsvandringar för att kartlägga riskområden för kränkningar och det finns så kallade trygghetsteam att vända sig till, ofta med kompetens från elevhälsan. Externa aktörer anlitas för temadagar, workshops med olika teman i syfte att öka förståelsen för människors lika värde och olika behov genomförs och elevråd kan ha klimatet på skolan som stående punkt på dagordningen. Ett vanligt sätt att skapa lugn och arbetsro är att ha tydlig, överenskommen struktur för lektioner, och det krävs uppföljning för att se till att detta följs. Även arbetet med att skapa tydliga lektionsplaneringar är viktigt för att eleverna skall känna lugn och trygghet. Lektionsplaneringarna underlättar även arbetet för vikarier. Ytterligare ett sätt att underlätta för vikarier är de så kallade vikariehäftena där information om skolans förhållningssätt och regler finns. När det gäller vikarier så kan det i många fall vara svårt att få tag på sådana, speciellt i kommunens ytterområden.

Grundskola: Ansvar och inflytande

Figur 10 Brukarenkät grundskola 2016

exempel med hjälp av matriser. Det förekommer på flera skolor att eleverna tar ett stort ansvar för sina utvecklingssamtal, både med förberedelser och med att leda själva samtalet. Andra elevaktiva arbetssätt består i att planera och genomföra exempelvis idrottslektioner. Att ha egen dator ökar inflytandet över hur man lär sig då eleverna kan jobba på olika sätt.

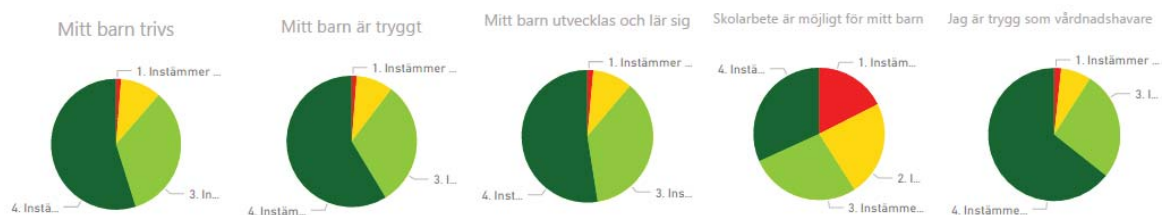
Klassrådstitid används till att diskutera delaktighet, inflytande och individualisering och man arbetar med att göra beslutsgången mellan skolans olika råd begriplig. Här poängteras vikten av att också arbetet med ansvar och inflytande måste struktureras och schemaläggas för att bli en del av det dagliga arbetet.

Enligt elevenkäten så framgår det att yngre barn upplever att de har ett stort inflytande, medan den känslan tycks avta något med stigande ålder. Ett flertal skolor påtalar vikten av att återkoppla enkätresultat till eleverna och tillsammans diskutera och fördjupa dessa.

Inflytandet över själva lärandesituationen sker ofta genom möjligheter att välja arbetsområden, fördjupningar eller redovisningssätt samt delta i utvärdering av skolarbetet/arbetsplanen. Viktiga frågor som lyfts från enheterna är att definiera över vilka områden eleverna vill ha inflytande över och i vilken utsträckning.

Skolorna beskriver att man tydliggjort utbildningens mål och kunskapskrav samt bedömningsgrunder, till

Grundskola: Fritids och förskoleklass

Figur 5 Brukarenkät Fritidshem och förskoleklass

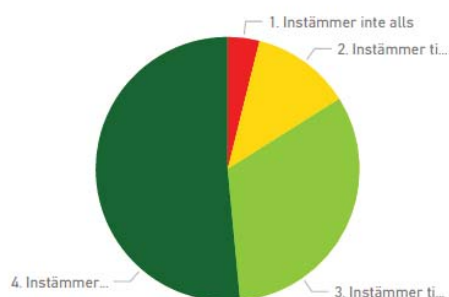
Skolinspektionens tillsyn

Utifrån skolinspektionens tillsyn är det klaggjort att Fritids och Förskoleklass behöver tydligare uppföljning än förr. Brukarenkätorna redovisar i dessa delar hur föräldrar upplever trivsel, trygghet, barns utveckling, koppling till skolans verksamhet och i vilken utsträckning vårdnadshavarna är trygga med att lämna barnen till verksamheten.

Generellt sett instämmer vårdnadshavarna helt eller till stor del att så är fallet. Det största generella utvecklingsområdet rör frågan om barnen kan använda tiden på Fritidshemmet som ett stöd för skolarbetet. Övervägande del är positivt, men utvecklingspotentialen är störst här där knappt 44% av vårdnadshavarna inte alls instämmer eller instämmer till viss del.

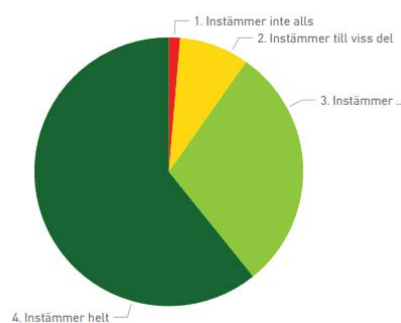
18% av de svarande instämmer inte alls i påstående att skolarbete är möjligt för deras barn under tiden på fritidshemmet.

Jag har fått information om verksamhetens mål

Figur 6 Brukarenkät Fritidshem och förskoleklass

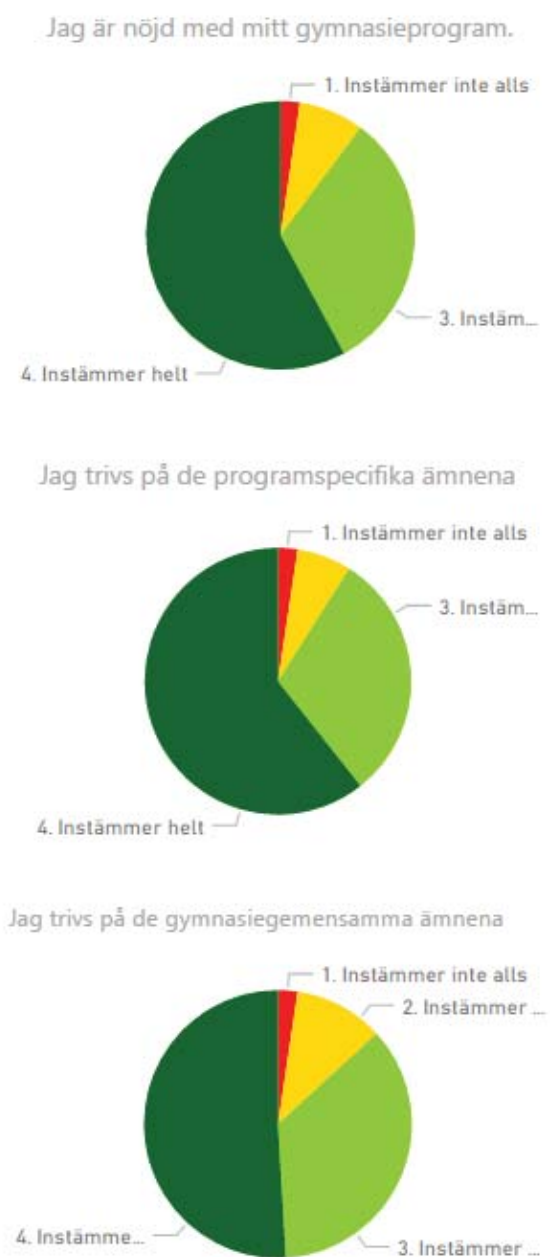
Pojkar och flickor behandlas likvärdigt

Figur 7 Brukarenkät Fritidshem och förskoleklass

Brukarenkätorna följer nu även upp i vilken grad vårdnadshavarna instämmer i att personalen arbetar för att motverka tydliga könsmönster, om vårdnadshavarna känner förtroende för pedagogerna och om flickor och pojkar upplevs behandlas likvärdigt. 83% av vårdnadshavarna instämmer helt eller till stor del att de fått information om verksamhetens mål.

Gymnasieskolan

Figur 11 Brukarenkät Gymnasieskolan årkurs 2 2016

På kommunens gymnasieskola finns fem högskoleförberedande program, sju yrkesprogram med flera olika inriktningar samt fem introduktionsprogram.

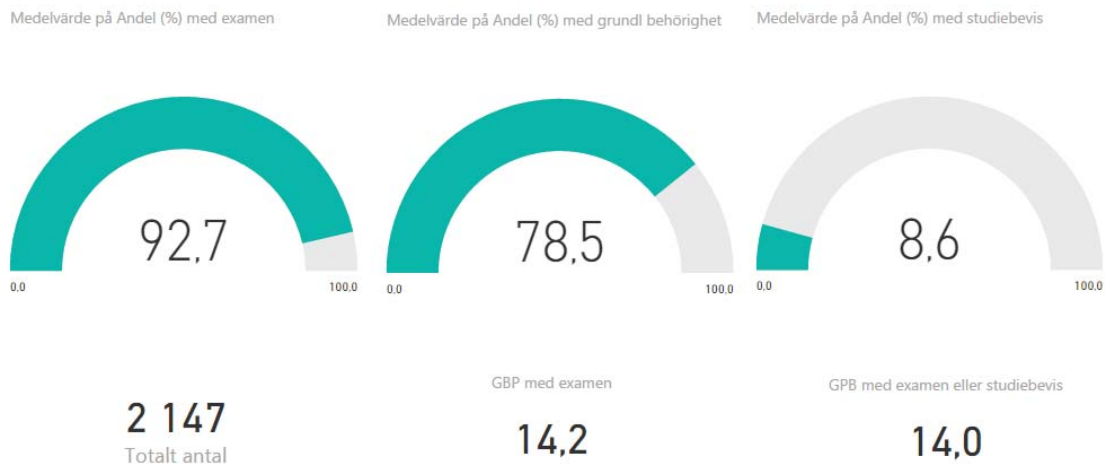
Dessutom finns möjligheter att välja idrottsinriktningar i form av riksidrottsgymnasium och nationell idrottsutbildning. Av de folkbokförda eleverna i kommunen studerar 63 % i kommunens gymnasieskola. Introduktionsprogrammet är i nuläget en betydande del av gymnasieskolans verksamhet. Skolan fortsätter arbetet med att identifiera, styra och förbättra verksamhetens processer, bland annat för att åstadkomma en mera likvärdig utbildning. Ett ökande elevunderlag medför ett behov av att se över utbudet, vilket kan medföra kostnader för såväl lokaler som personal.

Skolan har ett väl utvecklat elevrådsarbete. Ett systematiskt likabehandlingsarbete pågår för att alla elever ska kunna känna sig trygga och få arbetsro.

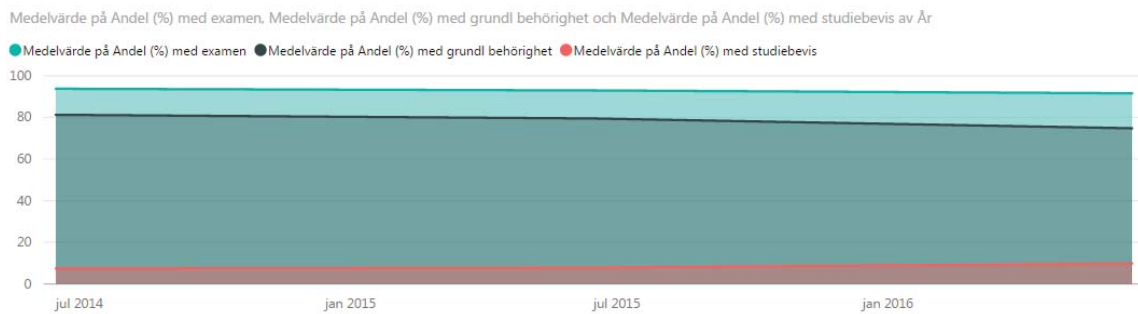
Samarbetet med näringslivet är omfattande. På yrkesprogrammen ingår arbetsplatsförlagt lärande, APL, dels i Sandviken men även på andra platser i Sverige eller utomlands. Dessutom är flera av program branschcertifierade.

Av brukarenkäterna framgår att eleverna instämmer helt eller till stor del i påståendet att de är nöjda med sina gymnasieprogram samt att de trivs i både de programspecifika och gymnasiegemensamma ämnena.

Gymnasieskolan: Betyg och resultat

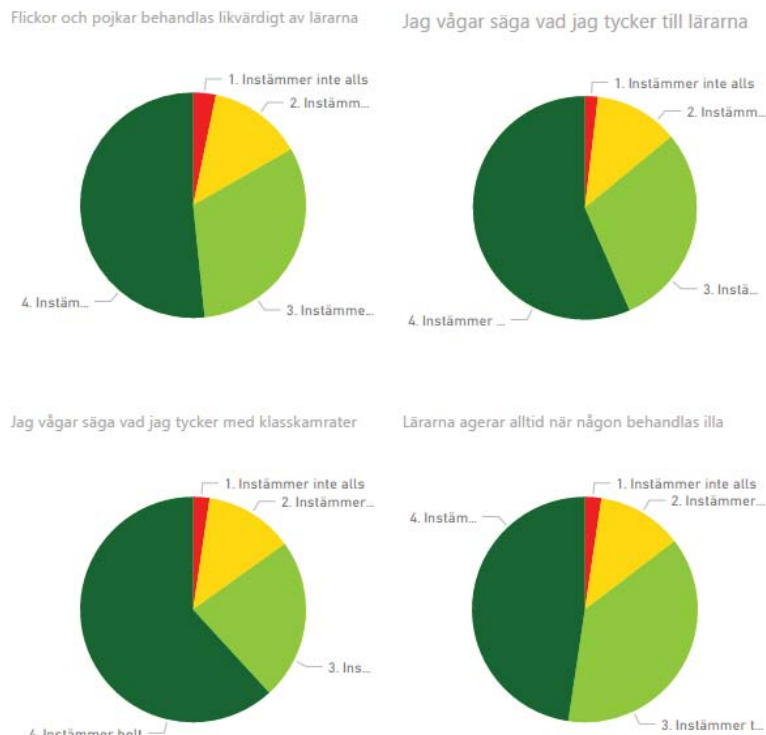
Figur 1 Data från Siris 2017-03-20

Figur 12 Data från Siris 2017-03-20

Andelen elever som tar examen sjunker något i de högskoleförberedande programmen och ökar något i de yrkesförberedande med ett genomsnittligt värde på 88,6% 2016 för högskoleförberedande program och 91,6% för yrkesprogrammen. De genomsnittliga betygspoängen (GBP) minskar något för de högskoleförberedande (15 GBP 2016) programmen och ökar för yrkesprogrammen (13,9 GBP 2016).

Gymnasieskolan: Normer och värden

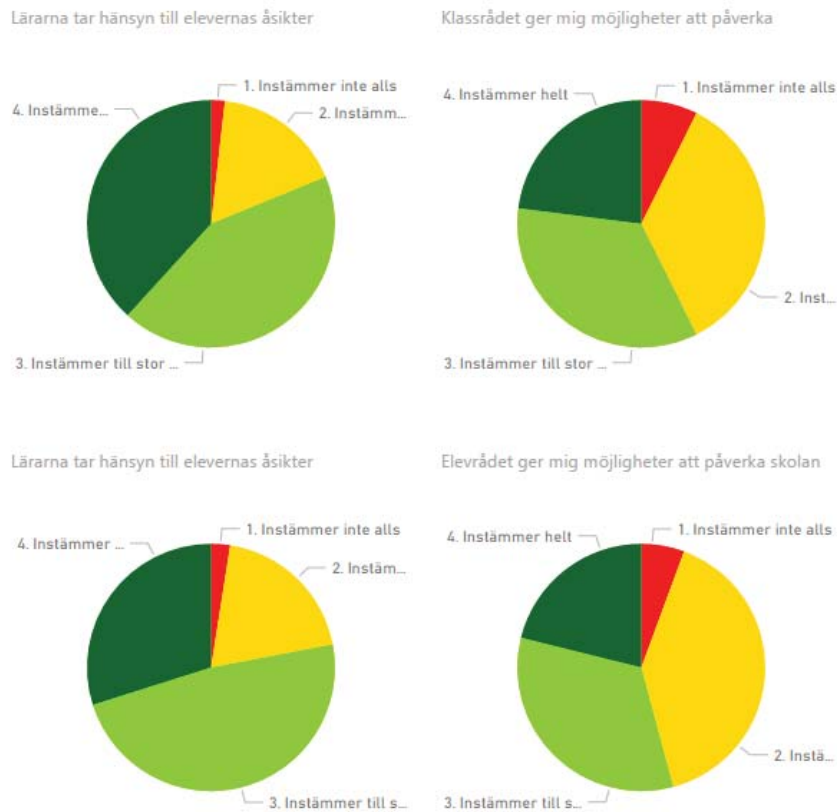
Figur 13 Brukarenkät Gymnasieskolan årskurs 2

Skolans likabehandlingsarbete är systematiskt och integrerat. En av faktorerna som möjliggjort detta är att skolledningen prioriterat att det ska finnas en skolutvecklare som har uppdraget. Det har under något år funnits likabehandlingsansvariga på programmen och deras förståelse för uppdraget har fördjupats tack vare arbetet tillsammans med skolutvecklaren. Denne har ett nära samarbete med de flesta yrkeskategorier på skolan.

Elevernas delaktighet i likabehandlingsarbetet har stärkts i och med att samtliga ges möjlighet att svara på enkäten som utgör kartläggningen inför upprättandet av planerna.

Samtliga elever i årskurs ett och nyanställd personal deltar i en halvdags likabehandlingsutbildning tillsammans med skolutvecklaren.

Gymnasieskolan: Ansvar och inflytande

Figur 14 Brukarenkät Gymnasieskolans skolan årskurs 2

Det formella elevinflytandet har stärkts. Det finns ett tydligt kalendarium för klassråd, elevråd och elevrådsstyrelse, som skolleningen upprättat och även följt. De biträdande rektorerna har ansvarat för de rektorsvisa elevråden och rektor för elevrådsstyrelsen.

Kost- och städpersonal har kontinuerligt träffat elevrådsstyrelsen.

Det finns röster som framfört att det tar alltför lång tid att få respons, vilket skolleningen tar i beaktande i det fortsatta arbetet. Skolan har även en elevkår, som samverkat med skolleningen i synnerhet inför studentfirandet.

Skolan behöver fortsätta utveckla det informella elevinflytandet och arbetet kommer att prioriteras.

Elevhälsa och stöd från förskola till gymnasieskola

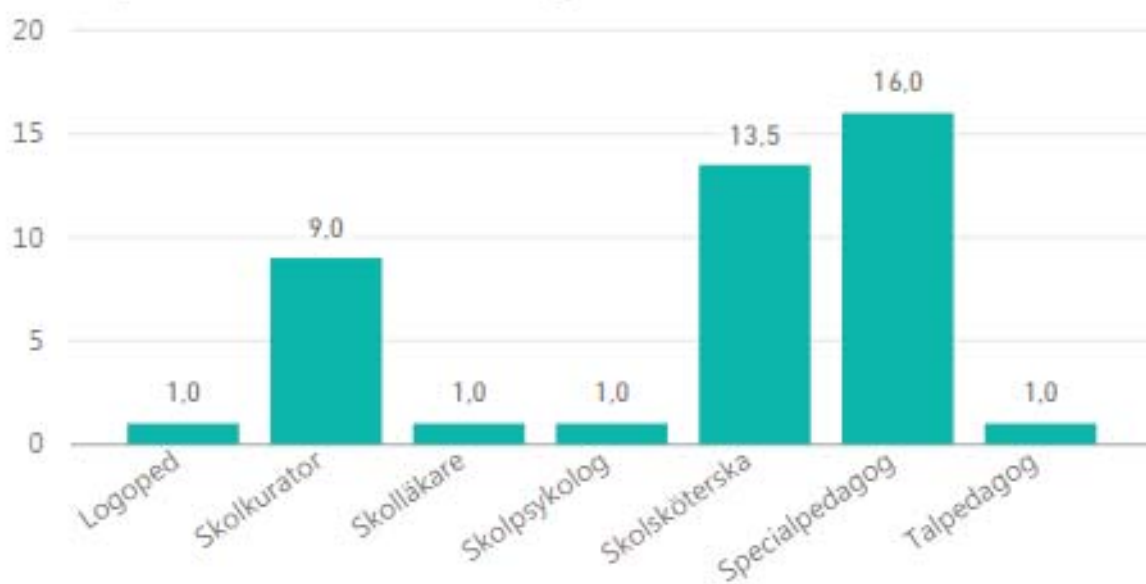
Elevhälsan bidrar till att skapa miljöer som främjar elevers lärande, utveckling och hälsa. Varje profession har ett särskilt ansvar att bidra med sin specifika kompetens och att samverka med övriga professioner inom elevhälsan, skolan och utanför skolan. Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det är lagstadgat att elevhälsa ska finnas för elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. I Sandvikens kommun har förskolan tillgång till specialpedagoger och specialpedagog med kompetens inom språk, tal och kommunikation.

Nyckeltal

Barnen och eleverna ska ha tillgång till de fyra kompetenserna medicinsk-, psykologisk-, psykosocial- och specialpedagogisk.

På grund av det svåra läget att rekrytera personal så har elevhälsan för att få kompetens inom det specialpedagogiska området gjort så att lärare anställs och får läsa in specialpedagogisk kompetens inom ramen för sin anställning. Det har även anlåtats konsulttjänst både för skolläkare och skolpsykolog på grund av rekryteringsläget. Dessa insatser har skapat tillgång till de kompetenser som krävs.

Kompetens och heltidstjänster

Det gemensamma arbetet

Inom elevhälsan har en kvalitetsgrupp skapats för att utveckla gemensamma arbetsmetoder från förskola till gymnasieskola med syfte att stötta barnets och elevens utveckling mot utbildningens mål.

Inom förskolan statades under höstterminen ett kommunövergripande arbete med att implementera *Alternativ och kompletterande kommunikation* (AKK). Syftet med utbildningen är att öka användandet av kompletterande kommunikationer, med bilder och tecken som stöd.

En tillgänglig utbildning har presenterats och implementerats i förskola, grundskola och gymnasieskola. Förskolan har inlett arbetet med materialet som är framtaget av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Materialet och arbetet syftar till att värdera och prioritera verksamhetens utvecklingsområden inom den sociala- pedagogiska och fysiska miljön utifrån elevernas behov.